

HOTĂRÂRE

cu privire la contestația împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar nr. 210/10 din 24 noiembrie 2023, emise în privința judecătorului Radu Țurcanu de la Judecătoria Chișinău, sediul Central

23 aprilie 2024
nr. 206/16

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în componența:

Președintele ședinței:

Membrii:

Sergiu Caraman

Vasile Șchiopu

Aliona Miron

Ioana Chironeț

Ion Guzun

Maria Frunze

Tatiana Ciaglic

Alexandru Postica

Lucia Popescu

examinând în ședință închisă contestația împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar nr. 210/10 din 24 noiembrie 2023, emise în privința acțiunilor judecătorului Radu Țurcanu de la Judecătoria Chișinău, sediul Central, și luând act de informația membrului Consiliului Superior al Magistraturii, Ioana Chironeț,

C O N S T A T Ă :

Argumentele contestației:

La 05 ianuarie 2024, reprezentantul BC „Moldindconbank” S.A, Olga Babără, a depus la Consiliul Superior al Magistraturii o contestație împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar nr. 210/10 din 24 noiembrie 2023, emisă în privința acțiunilor judecătorului Țurcanu Radu de la Judecătoria Chișinău, sediul Central, care a fost înregistrată cu nr. 62m.

În argumentarea contestației a indicat că la data de 11 ianuarie 2021, BC „Moldindconbank” S.A. s-a adresat Judecătoriei Chișinău, sediul Central, cu cerere introductivă împotriva debitorului SRL „Atav&Co” cu privire la intentarea procesului de insolvență.

Prin încheierea instanței de insolvență din 15.01.2021 a fost admisă spre examinare cererea introductivă a Băncii, a fost instituită perioadă de observație asupra debitorului SRL „Atav&Co”, fiind numit administratorul autorizat Lungu Marcel în calitate de administrator provizoriu, deținător al autorizației nr.29 din 14.01.2015, și s-au aplicat măsurile de asigurare prevăzute de art. 24 al Legii insolvenței. Concomitent a fost obligat administratorul provizoriu să notifice deținătorii registrelor de publicitate și creditorii reflectați în evidența contabilă

despre aplicarea măsurilor de asigurare aplicate și să prezinte pînă la data de 15.03.2021 un raport despre măsurile întreprinse în perioada provizorie și să verifice existența temeiurilor de intentare a procesului de insolabilitate.

Prin concluziile formulate în raportul administratorului provizoriu din 04.05.2021 s-a opinat că debitorul SRL „Atav & Co” nu dispune de bunuri mobile și/sau imobile, de mijloace financiare în conturile bancare, iar din analiza informațiilor colectate din registrele publice în perioada de observație se atestă în mod evident starea de incapacitate de plată a debitorului, precum și supraîndatorarea acestuia. În concluzie, administratorul provizoriu a propus intentarea procesului de insolabilitate față de SRL „Atav&Co” și aplicarea procedurii simplificate a falimentului față de debitor.

Prin hotărârea instanței de insolabilitate din 17 noiembrie 2021 a fost respinsă cererea introductivă depusă de Bancă împotriva SRL „Atav&Co” cu privire la intentarea procesului de insolabilitate și s-au anulat măsurile de asigurare aplicate prin încheierea de primire spre examinare din 15.01.2021.

Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2022 a fost admis recursul BC „Moldinconbank” S.A., a fost casată hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Central din 17.11.2021, iar cauza s-a remis la rejudecare în alt complet de judecată.

Astfel, după transmiterea dosarului de insolabilitate pentru rejudecare, dosarul a fost distribuit spre examinare judecătorului Radu Țurcanu, fiind stabilită data de examinare a cererii introductive - 28.03.2023.

În cadrul ședinței din 28 martie 2023 avocatul Malai Vitalie în interesele debitorului SRL „Atav&Co” a înaintat un demers privind scoaterea cererii de pe rol, în baza art. 267 lit. d) CPC, indicând că, reclamantul B.C. „Moldinconbank” S.A. a înaintat cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față de debitorul SRL „Atav&Co” în legătură cu neonorarea obligațiilor rezultate din contractul de credit nr. 106/1 din 16.10.2016. Totodată, reprezentantul debitorului a indicat că același reclamant B.C. „Moldinconbank” S.A., în baza aceluiași contract de credit nr. 106/1 din 16.10.2016 a înaintat cerere de chemare în judecată în cadrul Judecătorei Chișinău (sediul Centru), dosar care la acel moment se afla pe rolul instanței de judecată în procedura judecătorului Mardari Alexandru.

Pe marginea demersului de scoatere a cauzei de pe rol, reprezentantul Băncii a comunicat instanței de insolabilitate că pe rolul Judecătorei Chișinău, sediul Centru se află spre examinare cauza pornită la cererea BC „Moldindconbank” S.A. vs SRL „Atav&Co”, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Vitalie Țurcan și Tatiana Istrati cu privire la încasarea datoriei în mod solidar.

BC „Moldindconbank” S.A. a relatat că, s-a atras atenția instanței de insolabilitate, că deși în cauza de încasare a datoriei în mod solidar pretențiile se bazează pe contractul de credit nr. 106/1 din 16.10.2016 și contractele de fidejusiune, totuși cauzele au obiecte de examinare distincte și diferite: una de încasare a datoriei în mod solidar, iar cealaltă cea de insolabilitate de constatare a incapacității de plată a SRL „Atav&Co” și intentare a procesului de insolabilitate.

Instanței de insolabilitate i s-a mai accentuat că pe lângă faptul că nu au același obiect de examinare cauzele respective, acestea au și părți diferite și temeuri diferite. Respectiv, prevederile art.267 lit.d) CPC nu sunt aplicabile

situației din speță și în mod evident nu există temeiuri de scoatere de pe rol a cererii introductive.

Mai mult ca atât, judecătorul Radu Țurcanu a fost informat că din analiza prevederilor art.20, art.46, art.79, art.140 alin. 7 și art.142 alin. (1) din Legea insolvenței rezultă cu certitudine că creditorul care a inițiat un litigiu de încasare a datoriei în procedură contencioasă nu are impedimente legale de a depune ulterior și cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvență față de același debitor.

Aceeași poziție a fost susținută și de administratorul provizoriu Lungu Marcel care a menționat faptul că, existența unei cauze de încasare a datoriei față de debitor și fidejutori nu constituie impediment de examinare a cauzei, de intentare a procesului de insolvență, acestea fiind diferite prin natura obiectului și temeiurilor de drept. Poziția și argumentele invocate de Bancă și administratorul provizoriu în ședință pot fi confirmate prin înregistrarea audio a ședinței din 28.03.2023.

Urmare a examinării demersului, judecătorul Radu Țurcanu, conform încheierii nr.2i-150/23 din 28.03.2023 a dispus scoaterea de pe rol a cererii introductive depuse de BC „Moldindconbank” S.A. către SRL „Atav&Co” privind intentarea procesului de insolvență în temeiul art.267 lit.d) din Codul de procedură civilă al RM.

Acesta în justificarea soluției de scoatere de pe rol a cererii introductive a conchis faptul că pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru se află litigiul civil intentat la cererea BC „Moldindconbank” S.A. împotriva SRL „Atav&Co”, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Stati Anatolie, Țurcanu Vitalie și Tatiana Istrate cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei ce rezultă din contractul de credit bancar nr. 106/1 din 16.10.2016 și fidejusiune.

Respectiv, în viziunea judecătorului Radu Țurcanu atât timp cât pe rolul aceleiași instanțe există un litigiu de încasare a datoriei în mod solidar din contul debitorului și fidejutorilor, examinat în procedură contencioasă, acest lucru ar presupune existența pe rolul aceleiași instanțe a unui litigiu dintre aceleiași părți, cu privire la același obiect și pe aceleiași temeiuri ce se află în curs de judecată la aceeași instanță, fiind astfel incidente prevederile art.267 lit.d) CPC.

Ulterior, Curtea de Apel Chișinău prin Decizia nr.2ri-203/23 din 06.06.2023 a admis recursul Băncii și a casat încheierea judecătorului Radu Țurcanu din 28.03.2023.

Este imperios necesar de subliniat faptul că la baza admiterii recursului, Curtea de Apel Chișinău în decizia sa din 06.06.2023 a indicat expres și tranșant că litigiul privind intentarea procesului de insolvență față de SRL „Atav&Co” are un obiect diferit, părți diferite și este bazat pe alte temeiuri de drept și de fapt în comparație cu litigiul privind încasarea datoriei în mod solidar aflat pe rolul sediului Centru al Judecătoriei Chișinău, la care a făcut referire instanța de fond.

Astfel, Curtea de Apel a indicat că, instanța de insolvență a dat o apreciere absolut greșită circumstanțelor speței și a aplicat în mod eronat prevederile art.267 lit.d) CPC dispunând arbitrar scoaterea de pe rol a cererii introductive pe motiv că pe rolul instanței ar mai exista un litigiu dintre aceleiași părți cu același obiect și pe aceleiași temeiuri.

Totodată, s-a accentuat că instanța ierarhic superioară prin Decizia din 06.06.2023 a subliniat faptul că, în speță, scoaterea cererii de pe rol, în astfel de circumstanțe îngrădește accesul liber la justiție garantat de art. 20 din Constituție și este contrară art. 6 CEDO care asigură dreptul la un proces echitabil.

Așadar, prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 06.06.2023 s-a constatat expres și fără echivoc faptul că judecătorul Radu Țurcanu a emis o încheiere arbitrară prin care a îngrădit Băncii, dreptul de acces liber la justiție și dreptul la un proces echitabil.

BC „Moldindconbank” S.A. a notat că inspectorul-judecător și Completul de examinare a contestațiilor în procesul de examinare a plângerii pentru a stabili cu certitudine faptul dacă judecătorul Țurcanu Radu a aplicat intenționat eronat prevederile legii imperative la scoaterea cererii introductive de pe rol, urmau să cerceteze și să analizeze cum a procedat judecătorul vizat în alte cazuri similare când a soluționat demersuri de scoatere de pe rol a cererilor introductive.

BC „Moldindconbank” S.A. a considerat că simpla indicare de inspectorul judecător și însușite de Completul de examinare a contestațiilor a explicațiilor oferite de judecătorul Țurcanu Radu pe marginea plângerii Băncii, explicații care conțin informații pur tehnice și generaliste despre faptul cum i-a fost repartizată cauza de insolvență și că Banca a depus o cerere de recuzare împotriva sa care a fost respinsă, nu indică asupra unei examinări complexe a faptelor relatate în actul de sesizare a Băncii.

BC „Moldindconbank” S.A. a invocat că judecătorul Radu Țurcanu la adoptarea încheierii din 28.03.2023 a încălcat în mod deliberat/intenționat sau din neglijență gravă prevederile imperative ale art. 267 lit. d) CPC, pronunțând un act judecătoresc de dispoziție arbitrar, fapte care fac dovada incompetenței profesionale grave și evidente și aduc atingere onoarei profesionale și prestigiului justiției în așa măsură încât se afectează încrederea în justiție, încălcând în acest mod dreptul Băncii de acces liber la justiție și dreptul la un proces echitabil judecat în termeni rezonabili, garantat de art.20 al Constituției și CEDO.

Prin Dispoziția nr.696s-970p/m din 27 iulie 2023 a inspectorului-judecător principal interimar, plângerea a fost înregistrată ca sesizare și repartizată pentru examinare inspectorului-judecător, Tatiana Craiu.

La data de 25 august 2023, inspectorul-judecător al Inspecției judiciare, Tatiana Craiu, a emis Decizia nr. 696s-970p/m de respingere ca neîntemeiată a sesizării declarate de Victor Cibotaru, Prim-vicepreședintele Comitetului de conducere al BC „Moldindconbank” SA și Denis Cheptine, Vicepreședinte al Comitetului de conducere al BC „Moldindconbank” SA privind atragerea la răspunderea disciplinară a judecătorului Țurcanu Radu din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Nefiind de acord cu Decizia nr. 696s-970p/m din 25 august 2023, reprezentantul BC „Moldindconbank” S.A, Babără Olga, la 22 septembrie 2023 a depus contestație prin care a solicitat admiterea contestației, anularea Deciziei contestate, restituirea cauzei către Inspecția judiciară pentru verificări suplimentare și dispunerea cercetării disciplinare a judecătorului Țurcanu Radu din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Central, prin prisma comiterii abaterilor disciplinare prevăzute de art. 4 din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Prin Hotărârea Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar nr. 210/10 din 24 noiembrie 2023, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată contestația depusă de reprezentantul BC „Moldindconbank” S.A, Babără Olga, împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 696s-970p/m din 25 august 2023, adoptate în urma examinării sesizării depuse de aceasta la 25 iulie 2023, cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare comise de judecătorul Țurcanu Radu din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Prin urmare, reprezentantul BC „Moldindconbank” S.A, Babără Olga, a solicitat anularea Hotărârii nr. 210/10 a Completului de examinare a contestațiilor nr.1 al Colegiului disciplinar și Deciziei inspectorului-judecător nr. 696s-970p/m din 25 august 2023, cu restituirea cauzei Inspecției judiciare pentru verificări suplimentare.

Aprecierea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii

În conformitate cu art. 1 alin. (1) Legea nr. 947 din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii: Consiliul Superior al Magistraturii este un organ independent, format în vederea organizării și funcționării sistemului judecătoresc și este garantul independenței autorității judecătorești.

Prin dispoziția alin.(3) art.29 din Legea nr.178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Consiliului Superior al Magistraturii i-a fost atribuită competența de a examina contestațiile împotriva Hotărârilor Completelor de examinare a contestațiilor ale Colegiului disciplinar privind respingerea contestației împotriva Deciziei Inspecției judiciare de respingere a sesizării.

În corespundere cu art. 22 alin. (4) din Legea nr. 947 din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, contestațiile împotriva Hotărârilor adoptate de Colegiul disciplinar se examinează conform prevederilor Legii nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Procedura de examinare a contestațiilor împotriva hotărârilor Completelor de examinare a contestațiilor ale Colegiului disciplinar privind respingerea contestației împotriva Deciziei Inspecției judiciare de respingere a sesizării, nu este stabilită prin Legea nr.178/2014, astfel contestația va fi examinată în conformitate cu procedura stabilită pentru examinarea contestațiilor de către Completul de contestații.

Conform prevederilor art.28 Legea nr.178/2014 (1) Completele de contestație examinează contestațiile împotriva Deciziilor Inspecției judiciare de respingere a sesizării. *Procedura în fața completelor de contestație este scrisă.*

(2) La necesitate, membrii Completelor de contestație pot solicita Inspecției judiciare efectuarea unor verificări suplimentare și/sau colectarea unor documente sau probe noi.

(3) Completele de contestație decid: a) admiterea contestației și restituirea cauzei Inspecției judiciare pentru verificări suplimentare; b) respingerea contestației ca neîntemeiată sau tardivă.

(4) În cazul prevăzut la alin.(3) lit.a), cauza restituită Inspecției judiciare se repartizează pentru verificări suplimentare altui inspector-judecător.

Consiliul Superior al Magistraturii relevă că în procedura de examinare a unei contestații depuse împotriva *Hotărârii Completului de contestații prin care a fost respinsă contestația împotriva Deciziei inspectorului judiciar*, competența

Consiliului constă în verificarea legalității unei hotărâri care nu are ca obiect de examinare o abatere disciplinară determinată și încadrată în prevederile art. 4 din Legea nr.178/2014. Consiliul, în această procedură deține statut de instanță quasi-judiciară, avînd competența de a respinge contestația ca neîntemeiată, (inadmisibilă), ori de a o admite cu restituirea către inspectorul judecătoresc pentru efectuarea cercetării suplimentare (art.29 Legea nr.178/2014).

În acest context, ținînd cont de faptul că acțiunile judecătorului Țurcanu Radu de la Judecătoria Chișinău, sediul Central, la moment nu au primit o calificare ce s-ar încadra în prevederile art. 4 din Legea nr.178/2014, Consiliul Superior al Magistraturii apreciază contestația drept o chestiune fără o complexitate deosebită, care poate fi examinată în procedură scrisă.

În jurisprudența sa Curtea Europeană a recunoscut, că poate fi justificată renunțarea la ținerea unei ședințe în cauze care ridică aspecte cu un caracter limitat [Allan Jacobsson împotriva Suediei (nr. 2), pct. 49; Valová, Slezák și Slezák împotriva Slovaciei, pct. 65-68] sau chestiuni de drept fără o complexitate deosebită [Varela Assalino împotriva Portugaliei (dec.); Speil împotriva Austriei (dec.)]. Curtea a decis în repetate rânduri că, în acest domeniu, autoritățile naționale pot, ținînd cont de cerințele de eficiență și economie, să renunțe la a se întruni în ședință, organizarea sistematică a dezbaterilor putînd să constituie un obstacol în calea diligenței speciale necesare în domeniul securității sociale (Schuler-Zraggen împotriva Elveției, pct. 58; Döry împotriva Suediei, pct. 41; a se vedea, a contrario, Salomonsson împotriva Suediei, pct. 39- 40).

Consiliul Superior al Magistraturii reține că, Hotărârea motivată a Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar nr.210/10 din 24 noiembrie 2023 a fost comunicată reprezentantului BC „Moldindconbank” S.A, Babără Olga la 28 decembrie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii menționează că reprezentantul BC „Moldindconbank” S.A, Babără Olga a depus contestație la 05 ianuarie 2024, respectiv, termenul de contestare a fost respectat.

Cu referire la termenul de 30 de zile de examinare a contestației, stabilit de art. 39 alin. (2) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, care a fost depășit, Consiliul relevă că, dispoziția din alin.(3) art.29 al Legii nr.178/2014, prin care s-a acordat autorului sesizării dreptul de a contesta Hotărârea Completului de contestații al Colegiului disciplinar la Consiliul Superior al Magistraturii, a fost introdusă prin Legea nr. 5 din 02.02.2023 pentru modificarea unor acte normative (răspunderea disciplinară a judecătorilor și activitatea Inspecției judiciare), în vigoare din 18.04.2023.

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene la soluționarea chestiunilor ce vizează procedurile disciplinare împotriva judecătorilor în componența Consiliului Superior al Magistraturii trebuie să fie cel puțin jumătate din membrii săi, care să fie judecători aleși de colegii lor.

Astfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a subliniat necesitatea ca un număr important al membrilor organului (disciplinar) să fie ei înșiși judecători, fapt care oferă o anumită garanție de imparțialitate (Oleksandr Volkov, § 109, Xhoxhaj v. Albania, nr. 15227/19, § 299, 9 februarie 2021, Catană v. Moldova).

În acest context se reține că activitatea Consiliului Superior al Magistraturii, la capitolul ce ține de competența examinării chestiunilor cu privire la răspunderea

disciplinară a judecătorilor a fost blocată un timp îndelungat, din motiv de imposibilitate de convocare a ședințelor cu participarea la aceste ședințe a cel puțin jumătate de membrii judecători, din pricini obiective.

Examinând contestația și materialele cauzei, în limitele controlului de legalitate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii consideră că, contestația depusă de reprezentantul BC „Moldindconbank” S.A, Babără Olga urmează a fi respinsă, cu menținerea fără modificări a Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar nr. 210/10 din 24 noiembrie 2023, emise în privința acțiunilor judecătorului Radu Țurcan de la Judecătoria Chișinău, sediul central, reieșind din următoarele considerente.

Conform art.3 din Legea nr.178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, judecătorii răspund disciplinar pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute de prezenta lege. Încălcarea prevederilor altor acte normative atrage răspunderea disciplinară numai în cazurile în care fapta constituie o abatere disciplinară în conformitate cu art.4.

Totodată, conform art.18 Legea nr.178/2014, procedura disciplinară include următoarele etape: a) depunerea sesizărilor privind faptele care pot constitui abateri disciplinare; b) verificarea sesizărilor de către Inspecția judiciară și cercetarea disciplinară.

Inspecția judiciară, prin Decizia nr.696s-970p/m a respins ca neîntemeiată sesizarea depusă de Victor Cibotaru, Prim-vicepreședintele Comitetului de conducere al BC „Moldindconbank” SA și Denis Cheptine, Vicepreședintele Comitetului de conducere al BC „Moldindconbank” SA privind atragerea la răspunderea disciplinară a judecătorului Țurcanu Radu din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Prin Hotărârea Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar nr. 210/10 din 24 noiembrie 2023, s-a respins ca fiind neîntemeiată contestația depusă de reprezentantul BC „Moldindconbank” S.A, Babără Olga, împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 696s-970p/m din 25 august 2023, adoptate în urma examinării sesizării depuse la 25 iulie 2023, cu privire la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de judecătorul Țurcanu Radu din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Din contestația depusă împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor se atestă dezacordul petiționarului BC „Moldindconbank” S.A, Babără Olga cu acțiunile judecătorului Radu Țurcan de la Judecătoria Chișinău, sediul central, în cadrul procesului de insolvență nr. 2i-150/2023 (2-21003293-12-2i-06032023) din 28 martie 2023, la cererea creditorului BC „Moldindconbank” S.A privind intentarea procesului de insolvență față de SC „Atav&Co” SRL.

Autorul contestației susține că judecătorul Radu Țurcanu, prin încheierea nr.2i-150/23 din 28 martie 2023 ilegal a dispus scoaterea de pe rol a cererii introductive depusă de B.C. „Moldindconbank” S.A. către SC „Atav&Co” S.R.L. privind intentarea procesului de insolvență în temeiul art. 267 lit. d) din Codul de procedură civilă.

Prin Decizia Curții de Apel Chișinău nr.2ri-203/23 din 6 iunie 2023 a fost admis recursul Băncii și s-a casat încheierea judecătorului Radu Țurcanu din 28 martie 2023. Curtea de Apel Chișinău a indicat că litigiul privind intentarea

procesului de insolabilitate are un obiect diferit, părți diferite și alte temeuri de drept și de fapt în comparație cu litigiul privind încasarea datoriei aflat pe rolul sediului Centru al Judecătoriei Chișinău, la care a făcut referire instanța de fond.

Astfel, Curtea de Apel a indicat că instanța de insolabilitate a dat o apreciere greșită circumstanțelor speței și a aplicat în mod eronat prevederile art. 267 lit. d) Cod de procedură civilă, dispunând arbitrar scoaterea de pe rol a cererii introductive pe motiv că pe rolul instanței există un litigiu dintre aceleași părți cu același obiect și pe aceleași temeuri.

În acest sens, este indubitabil că interpretarea și aplicarea normelor de drept exced sfera răspunderii, întrucât țin de raționamentul logico-juridic al magistratului. Verificarea corectitudinii constatărilor circumstanțelor de fapt ale cauzei, a aplicării și interpretării normelor de drept material, precum și respectarea normelor de drept procedural la judecarea cauzei în primă instanță țin de competența instanței de apel, iar în instanța de apel, respectiv - în instanța de recurs.

Altfel spus, o neregularitate a actului judecătoresc constituie temei pentru formularea unei căi de atac, în timp ce răspunderea disciplinară poate fi antrenată în cu totul alte condiții decât cele prevăzute de lege pentru promovarea unei căi de atac.

Cu privire la acest aspect, reținând că prin sesizare/contestație se analizează și se impută magistratului modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale în raport cu împrejurările de fapt și de drept, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii învederează că modul în care judecătorul interpretează și aplică Legea într-o cauză anumită nu este susceptibil de sancțiune disciplinară decât atunci când nesocotește din culpă, în mod grav, neîndoielnic și nescuzabil, normele de drept material ori procesual, situație ce nu se atestă la caz.

Mai mult ca atât, analiza pe care o face contestatorul excede limitele contenciosului disciplinar, întrucât controlul de legalitate în privința actelor de procedură efectuate într-un dosar se realizează în conformitate cu dispozițiile procedurale de către autoritățile competente și nicidecum nu de către Inspekția judiciară, ori, în caz contrar, Inspekția judiciară ar subroga autoritatea judiciară competentă să realizeze analiza de legalitate și temeinicie a actelor procedurale în discuție.

Prin urmare, este indubitabil că inspectorul-judecător și Completul de examinare a contestațiilor corect au indicat că conform principiilor generale nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise.

Astfel, se impune a nota că atât Completul de examinare a contestațiilor cât și Inspekția judiciară au concluzionat just că, în virtutea atribuțiilor sale atribuite prin lege, Consiliul Superior al Magistraturii, nu are dreptul să intervină în procesul de înfăptuire a justiției, respectiv să se expună în privința legalității și temeiniciei actelor de dispoziție ale instanței de judecată, deoarece argumentele din sesizare se referă la acțiuni procedurale, care pot fi invocate în procedura legală de atac și care nu poate fi înlocuită prin alte modalități, inclusiv prin solicitări de atragere a judecătorului la răspundere disciplinară.

În caz contrar, acțiunile de expunere în privința actelor judecătorești adoptate, de apreciere a probelor din dosar, corectitudinii aplicării legislației etc, ar constitui o imixtiune gravă în actul de justiție.

În exercitarea atribuțiilor, judecătorii beneficiază de libertatea neîngrădită de a soluționa cauzele în mod imparțial, în conformitate cu prevederile legale în vigoare și propriile aprecieri, neafectate de rea-credință.

Potrivit legii, judecătorul poate fi atras la răspundere doar în cazurile stabilite exhaustiv de Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, fără a fi admisă o interpretare generală a temeiurilor de atragere la răspundere disciplinară a judecătorului.

În susținerea celor invocate de autorul sesizării, în aspectul pretinselor încălcări ale normelor legale și drepturilor procedurale, nu s-a făcut referire la actul judecătoresc al instanței competente, din care să rezulte încălcarea Legii care să întrunească elementele abaterii disciplinare.

Respectiv, cele expuse în sesizare și contestație nu denotă fapte, acțiuni, manifestări prin care să fie afectate drepturile și libertățile fundamentale, încălcarea normelor imperative ale legislației în procesul de înlăptuire a justiției.

În opinia Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, autorul contestației nu face referință la abaterile disciplinare prevăzute de Lege, invocând abaterea disciplinară prevăzută de art. 4 alin. (1) al Legii nr. 178/2014, susținând ilegalitatea acțiunilor judecătorului, în esență și exprimă dezacordul cu soluția instanței, la prevederile legale, care în opinia acesteia, urmau a fi aplicate raportului juridic.

Prin expunerile faptelor din sesizare/ contestație, așa cum au fost formulate, autorul își impune interpretările sale personale asupra circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei, ceea ce nu este admis, deoarece înseamnă o ignorare a principiilor legale și constituționale, conform cărora judecătorul este independent, iar hotărârile/ încheierile judecătorești sunt supuse numai controlului judiciar.

Mai mult ca atât, potrivit principiilor constituționale, judecătorul în procesul judecării cauzei, trebuie să decidă liber, fără careva influențe, presiune sau amenințare. Concluziile, opinia pe care și-o formează la efectuarea justiției nu poate fi cenzurată, decât în ordinea căilor de atac ordinare și/ sau extraordinare prevăzute de lege, dar nicidecum în cadrul unei proceduri disciplinare.

La caz, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii consideră necesar a evidenția că, conform jurisprudenței Curții Constituționale, independența judecătorului este o premisă a statului de drept și o garanție fundamentală a unei judecăți corecte, ceea ce presupune că, nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gândire al unui judecător decât prin procedurile judiciare stabilite.

Concomitent se atestă că, în acțiunile judecătorului vizat în sesizare, nu s-au constatat careva acțiuni ce ar putea fi considerate fapte care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției în așa măsură încât să afecteze încrederea în justiție, comise în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în afara acestora, iar în scopul argumentării acestei poziții, alegațiile contestatorului sunt orientate exclusiv împotriva actului judecătoresc adoptat de judecător în cadrul examinării cauzei, alegații care nu pot forma obiectul unui contencios disciplinar, deoarece opinia unui judecător exprimată în actul judecătoresc nu poate fi cenzurată prin solicitări de atragere la răspundere disciplinară a

judecătorului pentru că a emis un act judecătoresc cu care partea participantă la proces nu este de acord.

De altfel, reieșind din conținutul contestației, contestatorul nu și-a concretizat argumentele prin expunerea concretă a faptelor comise de judecător în stare să confirme abaterile disciplinare imputate judecătorului, solicitând sancționarea în baza normelor generale de etică, însă imputarea oricărei încălcări implică confirmarea prin probe, la caz, astfel de probe, nu au fost prezentat, alegațiile urmând a fi calificate ca aprecieri subiective ale autorului cu caracter declarativ.

După verificarea argumentelor actului de sesizare și contestație, probele administrate, se constată că, faptele expuse nu întrunesc elemente constitutive ale abaterii disciplinare, în stare să angajeze răspunderea disciplinară a judecătorului Radu Țurcan de la Judecătoria Chișinău, sediul Central, potrivit art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

La fel, sunt neîntemeiate și criticile aduse de autorul contestației Completului de examinare a contestațiilor și inspectorului-judecător, în situația în care materialele denotă cu certitudine că sesizarea și contestația au fost examinate minuțios și multiaspectual, a fost dată apreciere tuturor circumstanțelor, fiind emisă o decizie legală și întemeiată.

De menționat că, prin lege organică și anume în articolele 27-29 din Legea nr.178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, a fost reglementată detaliat procedura de examinare a contestațiilor împotriva Deciziilor Inspecției judiciare și împotriva Hotărârilor Colegiului disciplinar.

Astfel, o persoană interesată, căreia Inspecția Judiciară i-a respins o sesizare, poate utiliza 2 căi de atac prevăzute de lege, depunând o contestație la Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar și alta la Consiliul Superior al Magistraturii. Aceste două etape procedurale, prevăzute de legea organică, reprezentând activități quasi-judiciare, garantează în măsura stabilită de art.6 CtEDO accesul la justiție în raport cu autorul sesizării, întrucât conțin atât șanse cât și garanții ale apărării dreptului pretins încălcat, cât și rigori de formă, conținut și termene de procedură.

Din aceste considerente Hotărârea Plenului CSM, adoptată pe marginea contestației depuse de reprezentantul BC „Moldindconbank” S.A, Babără Olga împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar nr.210/10 din 24 noiembrie 2023 va fi una fără drept de contestare.

Astfel, conform art.27 din Legea nr.178/2014, (1) Completele de examinare a contestațiilor ale Colegiului disciplinar verifică contestațiile împotriva Deciziilor Inspecției judiciare de respingere a sesizărilor.

(2) Completele de contestație sunt formate din 3 membri ai Colegiului disciplinar numiți prin Hotărârea Colegiului disciplinar, cel puțin unul dintre ei fiind în mod obligatoriu judecător.

(3) Modul de organizare a ședințelor Completelor de contestație este stabilit în Regulamentul cu privire la activitatea Colegiului disciplinar.

Succesiv, conform alin.(1) art.29 din Lege, Hotărârea privind respingerea sesizării se adoptă cu votul unanim al membrilor Completului de contestație, iar alin.(3) art.29 din Lege acordă dreptul de contestare a Hotărârii privind respingerea

contestației împotriva Deciziei Inspecției judiciare de respingere a sesizării, la Consiliul Superior al Magistraturii.

Această concluzie corespunde exigențelor cuprinse în jurisprudența Curții Constituționale și a CtEDO.

Astfel, prin decizia nr. 137 din 29 septembrie 2022, Curtea Constituțională a Republicii Moldova, examinând excepția de neconstituționalitate a articolului 29 alin. (3) din Legea nr.178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, a menționat că pentru ca articolul 6 § 1 din Convenție să fie aplicabil, trebuie să existe o „dispută” cu privire la un „drept” despre care se poate afirma că este recunoscut în dreptul național, indiferent dacă este protejat sau nu de Convenție (Regner v. Republica Cehă [MC], 19 septembrie 2017, § 99; Denisov v. Ucraina [MC], 25 septembrie 2018, § 44).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin jurisprudența sa, interpretând articolul 6§1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, a stabilit că „dreptul la un tribunal” (accesul liber la justiție) nu este unul absolut, poate fi limitat, reglementarea sa fiind adesea variabilă în timp și în spațiu, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (cauzele Golder contra Regatului Unit al Marii Britanii din 21 februarie 1975, §38, Ashingdane contra Regatului Unit din 28 mai 1985, §57). Condiția impusă constant de jurisprudența Curții în aplicarea articolului 6§1 din Convenție cere ca limitările operate de către statele contractante să nu restrângă nejustificat accesul individului la un „tribunal” în măsura în care dreptul în discuție să fie afectat în chiar substanța sa.

În aceeași măsură, Curtea Constituțională a constatat că, potrivit art. 26 alin. (1) din Legea nr.178/2014, în cazul în care nu se constată existența elementelor constitutive ale abaterii disciplinare sau faptele invocate în sesizare nu se confirmă prin probe administrate în procesul verificării prealabile, inspectorul-judecător elaborează o decizie motivată de respingere a sesizării, care poate fi contestată în fața Completelor de examinare a contestațiilor ale Colegiului disciplinar.

Curtea Constituțională a menționat că, existența unui drept de acces la un tribunal împotriva Deciziei Inspecției judiciare de respingere a sesizării, nu a demonstrat existența unui drept „civil” care poate fi apărat în justiție. Răspunderea disciplinară a judecătorilor reprezintă o procedură de drept public care urmărește să asigure responsabilitatea judecătorilor și, prin urmare, încrederea publicului în justiție. Fără a nega importanța acestei instituții, Curtea Constituțională a menționat că, în eventualitatea sancționării disciplinare a unui judecător, persoana care a depus sesizarea nu va obține vreun avantaj patrimonial sau nepatrimonial care ar putea fi catalogat ca un drept „civil”.

Curtea Constituțională a statuat că, printr-o faptă comisă de un judecător, ar putea fi lezate drepturile fundamentale ale unei persoane. Totuși, încălcările în discuție pot fi remediate prin intermediul altor mijloace, e.g. exercitarea căilor de atac împotriva hotărârii care lezează un drept, formularea unor acțiuni civile în despăgubire (e.g. pe baza Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești sau pe baza Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în

termen rezonabil a hotărârii judecătorești) sau alte remedii care pun în aplicare obligațiile pozitive ale statului de a asigura protecția drepturilor omului.

În această ordine de idei, nu va putea fi invocat faptul cu referire la o pretinsă îngrădire a accesului la justiție, întrucât în această situație cadrul normativ pertinent instituie o triplă jurisdicție la examinarea sesizării, iar hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii va fi una irevocabilă.

În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea 947-XIII din 19 iulie 1996, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii adoptă hotărâri cu votul deschis al majorității membrilor prezenți, cu excepția cazului prevăzut în art. 19 alin. (4).

Conform art. 15 alin. (2) din Legea 947-XIII din 19 iulie 1996, ședința Consiliului Superior al Magistraturii este deliberativă dacă la ea participă cel puțin două treimi din membrii care sunt în exercițiul funcției și nu se află în situațiile menționate la art. 18 alin. (1) din Legea menționată.

Având în vedere cele expuse și urmare a exprimării voturilor membrilor prezenți la ședință, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii cu 9 (nouă) voturi „pro” și 0 (zero) voturi „împotriva” respinge contestația depusă de reprezentantul BC „Moldindconbank” S.A, Babără Olga împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr.1 al Colegiului disciplinar nr. 210/10 din 24 noiembrie 2023.

În conformitate cu art. 39 și 40 din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, art. 22, 24 și 25 din Legea 947-XIII din 19 iulie 1996, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Se respinge contestația, depusă de reprezentantul BC „Moldindconbank” S.A, Babără Olga împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr.1 al Colegiului disciplinar nr.210/10 din 24 noiembrie 2023, emise în privința judecătorului Radu Țurcanu de la Judecătoria Chișinău, sediul Central.

2. Se menține fără modificări Hotărârea Completului de examinare a contestațiilor nr.1 al Colegiului disciplinar nr. 210/10 din 24 noiembrie 2023, emisă în privința judecătorului Radu Țurcan de la Judecătoria Chișinău, sediul Central, prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată contestația depusă de reprezentantul BC „Moldindconbank” S.A, Babără Olga împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 696s-970p/m din 25 august 2023.

3. Prezenta Hotărâre este irevocabilă.

4. Copia prezentei Hotărâri se expediază spre informare persoanelor vizate și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

**Președintele ședinței Plenului
Consiliului Superior al Magistraturii**

Sergiu CARAMAN